

LEERLINGEN BEGELEIDING

in

GBS 'De Vijf Wegen' Zulte

GEMEENTESCHOOL ZULTE

Inhoudstabel

- 1. Contextinput**
- 2. Schoolvisie**
- 3. Visie op leerlingenbegeleiding**
 - A. Zorgcontinuüm**
 - B. Handelingsgericht werken (HGW)**
 - C. Leerlingenbegeleiding binnen 4 domeinen**
- 4. Onze invulling van schoolinterne/CLB leerlingenbegeleiding binnen de 4 begeleidingsdomeinen volgens 5 principes**
 - A. Algemene invulling van het zorgcontinuüm**
 - B. Concreet per domein**
 - 1. Leren en studeren**
 - 1.1 schoolniveau**
 - 1.2 leerkrachtniveau**
 - 1.3 leerlingenniveau**
 - 1.3.1. kleuters**
 - 1.3.2. lager**
 - 2. Psychisch en sociaal functioneren**
 - 2.1 schoolniveau**
 - 2.2. leerkrachtniveau**
 - 2.3. leerlingenniveau**
 - 2.3.1. kleuters**
 - 2.3.2. lager**
 - 3. Onderwijsloopbaan**
 - 3.1. schoolniveau**
 - 3.2. leerkrachtniveau**
 - 3.3. leerlingenniveau**
 - 3.3.1. kleuters**
 - 3.3.2. lager**
 - 4. Preventieve gezondheidszorg**
 - 4.1. Schoolniveau**
 - 4.2. Leerkrachtniveau**
 - 4.3. Leerlingenniveau**
 - 4.3.1. Kleuters**
 - 4.3.2. lager**

1. Context input

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Databundel leerlingenkenmerken

[Naar inhoudsopgave](#)

Evolutie aantal leerlingen dat aantikt op de leerlingenkenmerken in mijn school

		Aantal leerlingen	Gemiddelde OKI	Aantal leerlingen dat aantikt op gezinstaal	% aantickers gezinstaal	Aantal leerlingen dat aantikt op opleidingsniveau moeder	% aantickers opleidingsniveau moeder	Aantal leerlingen dat aantikt op buurt	% aantickers buurt	Aantal leerlingen dat aantikt op schooltoelage	% aantickers schooltoelage
Kleuter	2011-2012	102	0,40	5	4,9%	17	16,7%	1	1,0%	18	17,6%
	2012-2013	98	0,45	4	4,1%	19	19,4%	1	1,0%	20	20,4%
	2013-2014	100	0,49	9	9,0%	20	20,0%	0	0,0%	20	20,0%
	2014-2015	94	0,41	7	7,4%	20	21,3%	0	0,0%	12	12,8%
	2015-2016	95	0,42	6	6,3%	22	23,2%	0	0,0%	12	12,6%
	2016-2017	101	0,52	10	9,9%	25	24,8%	2	2,0%	16	15,8%
	2017-2018	100	0,57	11	11,0%	26	26,0%	1	1,0%	19	19,0%
Lager	2011-2012	157	0,55	3	1,9%	45	28,7%	0	0,0%	38	24,2%
	2012-2013	141	0,46	3	2,1%	30	21,3%	0	0,0%	32	22,7%
	2013-2014	140	0,50	5	3,6%	28	20,0%	0	0,0%	37	26,4%
	2014-2015	152	0,53	8	5,3%	33	21,7%	0	0,0%	40	26,3%
	2015-2016	149	0,44	7	4,7%	28	18,8%	0	0,0%	31	20,8%
	2016-2017	155	0,41	9	5,8%	25	16,1%	0	0,0%	29	18,7%
	2017-2018	157	0,48	14	8,9%	32	20,4%	0	0,0%	29	18,5%

2. Algemene visie van de school :

GBS Zulte staat voor :

Een **school** waar iedereen bij het grote geheel betrokken is en wordt . Een toegankelijke school, waar **iedereen belangrijk** is.

In onze **groene en open omgeving** willen wij als school in elk kind hun talent ontdekken , verder uitbouwen en **zorgzaam** sturen naar hun plaats in de maatschappij.

Kinderen, ouders en personeel bepalen samen de richting van de af te leggen weg. Wij streven naar een transparante en duidelijke communicatie waarbij we respect hebben voor alle betrokkenen.

Bloeiende KINDEREN

Elk kind leert het best in een aangepast **leef- en werkklimaat** waarin structuur en duidelijkheid prioritair zijn. Wij zorgen dus voor een passende klaswerking waar zelfstandig denken en werken gestimuleerd worden.

Samenwerken, respect, verantwoordelijkheid en verdraagzaamheid zien we als belangrijke waarden om het leervermogen van de kinderen te verhogen en de juiste resultaten te boeken.

Samenwerken is de ideale manier om vriendschappen op te bouwen, te leren van en met elkaar, meer te bereiken dan wanneer men alleen werkt. We werken dus regelmatig samen zowel binnen de klaswerking als over de klassen heen. We betrekken hierin de buurt en de mogelijkheden binnen de gemeente.

Respect is één van de belangrijkste waarden om als leerlingen goed samen te werken.

We beginnen bij **respect** voor jezelf waarbij het ontwikkelen van een realistisch, positief zelfbeeld de basis is. Wij bekomen dit door de talenten van elk kind in de verf te zetten, door sociaal en **respectvol** gedrag via positieve bevestiging te bevorderen. Daarnaast werken wij intensief aan het **respect** hebben voor anderen. Wij proberen dit te doen door aandacht te schenken aan goede en positieve communicatie tussen de leerlingen, personeelsleden en andere betrokkenen.

Door te zorgen voor een cultuur van samenwerken en het stimuleren van respectvol gedrag, willen we ons belangrijkste doel realiseren, een **harmonische ontplooiing** bij onze leerlingen. Zo motiveren we onze leerlingen intrinsiek om hun rugzakje te vullen.

Geëngageerde ouders

Als mensen met **verantwoordelijkheid** zijn we ons bewust van onze taken en plichten. We zoeken samen naar oplossingen, ondersteunen elkaar om maximale ontwikkelingskansen voor elk kind te garanderen.

Gedeelde **verantwoordelijkheid** is dan ook ons motto.

Dit realiseren we door een nauwe **samenwerking met onze ouders**. Ouders kunnen zich ook engageren voor de ouderraad, waar ze kunnen meedenken over het beleid van de school en de praktische uitwerking ervan.

Betrokken personeel

Deze school kan al deze wensen alleen realiseren met **gemotiveerd personeel**.

Door het talent van elk teamlid maximaal te benutten, groeien we uit een complementair, geëngageerd en **betrokken** team. **Betrokken werkgroepen** waar **samenwerking** vanzelfsprekend is.

Elke werkgroep krijgt de opdracht **positief- kritisch** te kijken naar het schoolbeleid en de eigen werking als groep. Steeds op zoek gaan of we de juiste dingen goed doen blijft essentieel. Daarnaast **engageren** we ons om kennis te delen aan de hand van sociaal leren en om **bijscholingen** te volgen om onze knowhow uit te breiden.

De school verwacht dat elk personeelslid zijn volle **verantwoordelijkheid** opneemt binnen het dagelijkse schoolgebeuren. Nakomen van afspraken, initiatief nemen, durven en willen veranderen, steeds aan de slag gaan vanuit verbondenheid.

Iedereen is belangrijk
Respect
Verantwoordelijkheid
Samenwerken
Betrokkenheid
Verdraagzaamheid

Met zijn allen, kinderen, ouders en personeel, geleid door onze gekozen waarden, zorgen wij ervoor dat deze visie realiteit wordt.

3. Onze visie op leerlingbegeleiding

Onze school voert een beleid afgestemd op haar pedagogisch project, de noden van de leerlingenpopulatie en de context waarin de school zich bevindt.

Het beleid op leerlingenbegeleiding omvat

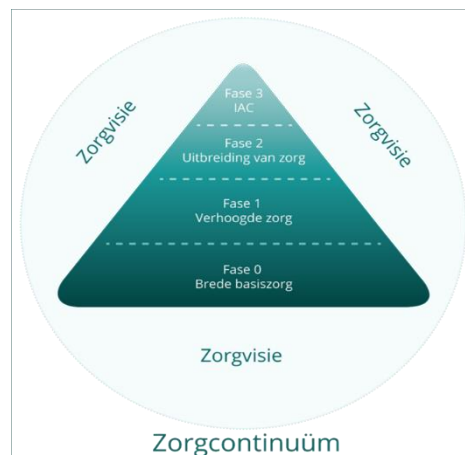
- De **begeleiding** van de **leerlingen**
- Het **ondersteunen** van het handelen van **leerkrachten**
- De **coördinatie** van alle **leerlingbegeleidingsinitiatieven** op school

Door de fasen van het zorgcontinuüm heen werken leerkrachten, zorgcoördinatoren, directie, CLB-team *en externe hulpverleners* samen waarbij ze systematisch de uitgangspunten van het handelingsgericht werken toepassen.

Deze werkwijze heeft als DOEL de kwaliteit van het onderwijs en van de begeleiding van alle leerlingen te verbeteren.

3.A. Zorgcontinuüm

De school werkt in een continuüm van zorg

In de fase van de brede basiszorg (fase 0) zet de school in op een krachtige leeromgeving voor alle leerlingen waarbij preventief werken, goede instructie geven, differentiëren, een veilig klasklimaat creëren en een goed klasmanagement centraal staan.

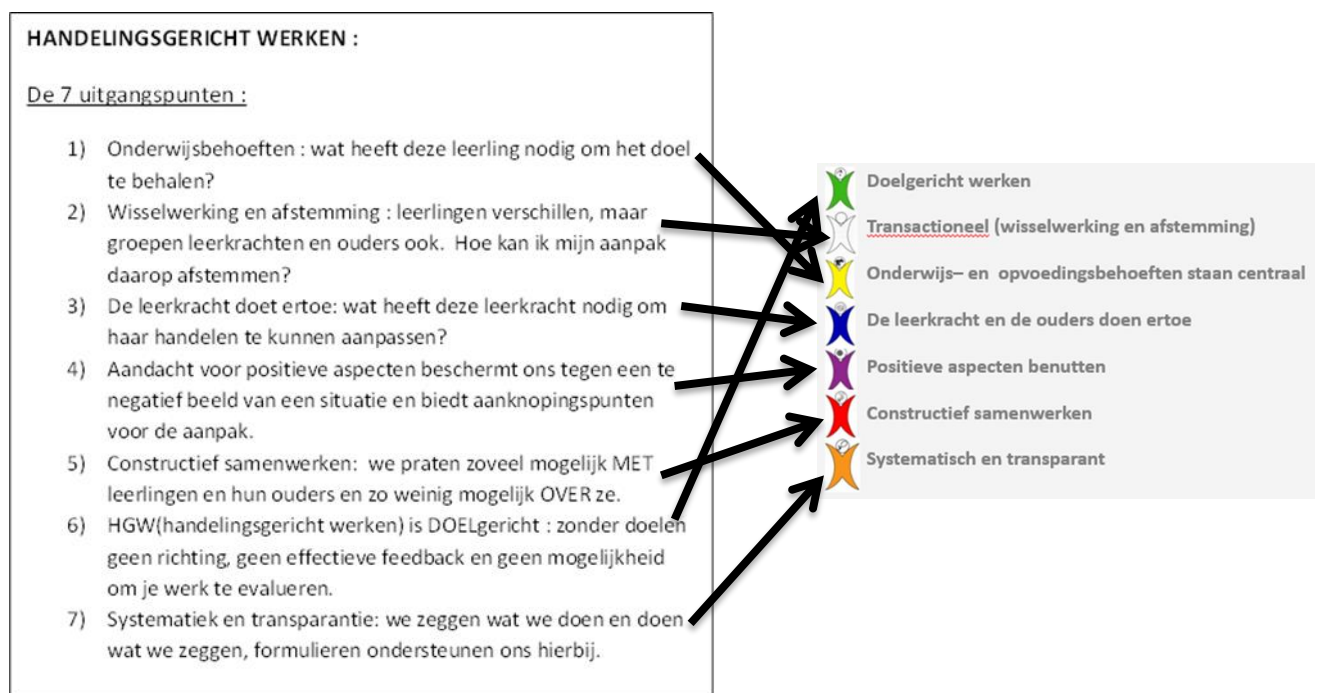
In de fase van verhoogde zorg (fase 1) kan de school consultatieve leerlingenbegeleiding vragen aan het CLB of wordt dit door het CLB aangeboden waar men dit nodig acht. Dit ter versterking van haar eigen handelen van de leerkracht, zorgteam en/of directie.

In de fase van uitbreiding van zorg (fase 2) wisselen de school en het CLB met elkaar de beschikbare informatie uit om de afspraken over de bijkomende inzet van middelen, hulp of expertise te realiseren.

Wanneer het continuüm van zorg in de basisschool niet volstaat om het kind voldoende ontwikkelingskansen te bieden, kan een individueel aangepast curriculum (fase 3) gestart worden (= zorg op maat).

3.B. Handelingsgericht werken (HGW)

Doorheen alle activiteiten die school en CLB doen ten behoeve van de leerling (en zijn ouders) wordt er steeds gewerkt volgens de uitgangspunten HGW. Deze zitten verweven in alles wat we doen. Deze 7 uitgangspunten zijn:

3.C. Leerlingenbegeleiding binnen 4 domeinen volgens 5 principes.

Leerlingenbegeleiding omhelst een geheel van preventieve en begeleidende maatregelen.

Deze begeleiding situeert zich op 4 domeinen:

1. Leren en studeren
2. Psychisch en sociaal functioneren
3. Onderwijsloopbaan
4. Preventieve gezondheidszorg

De genomen maatregelen vertrekken vanuit een geïntegreerde en holistische benadering van de leerling.

Het beleid beantwoordt bovendien aan **5 principes.**

- ✓ Het belang van elke leerling staat centraal.
- ✓ Het komt participatief tot stand en is gedragen door het hele schoolteam.
- ✓ Het is doelgericht, systematisch, planmatig en transparant.
- ✓ Het wordt discreet uitgevoerd.
- ✓ Er wordt verduidelijkt wie welke taak opneemt in de leerlingbegeleiding.

De school concretiseert dit in volgende aandachtspunten:

- In ons onderwijs streven we de maximale ontplooiing na m.b.t. de cognitieve, socio-emotionele en motorische ontwikkeling van de kinderen.
- Ons zorgteam is het aanspreekpunt voor een hulpvraag (vanwege leerlingen, leraren, ouders, externen).
- Bij het overleg tussen de klastitularis en de verantwoordelijke(n) voor de zorgcoördinatie moeten zij hun deskundigheid op elkaar afstemmen.
- De begeleiding van leerlingen blijft in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de klastitularis.
- Het zorgteam brengt de onderwijsbehoeften van leerlingen en/of ondersteuningsbehoeften van leerkrachten en/of ouders in kaart.
- De school voert een professionaliseringsbeleid rond leerlingbegeleiding en stimuleert individuele professionalisering en implementatie op de klasvloer.
- De school organiseert en coördineert de te nemen maatregelen voor individuele leerlingen of groepen van leerlingen.
- De school ondersteunt het gebruik van een adequaat kindvolgsysteem Questi en digitaal observatiesysteem voor kleuters waarbij de samenhang doorheen de basisschool gewaarborgd wordt.
- Het zorgteam registreert nuttige informatie over de leerlingen en maakt dit toegankelijk voor alle betrokkenen (Questi) en in het digitale observatiesysteem voor kleuters.

- Het zorgteam organiseert het zorg- en (*pré*)multidisciplinair overleg en volgt de evoluties op.
- De school onderhoudt contacten met externen (pedagogische begeleiding, gespecialiseerde diensten, welzijnssector,...).
- De school werkt samen met het VCLB van Deinze volgens samenwerkingsafspraken. Jaarlijks wordt deze samenwerking geëvalueerd.
- De school realiseert de uitbouw van een netwerk van personen, diensten en scholen waarmee samengewerkt kan worden en/of waar ondersteuning kan worden gevonden. (*cfr. lijst externe hulpverleners: te vinden bij de zorgcoördinator*)
- De school houdt een orthotheek in stand.
- De school stimuleert de (groot)ouderparticipatie en –betrokkenheid.
- De school organiseert contacten en besprekingen met de ouders.
- De school reflecteert kritisch op de leerlingenbegeleiding.
- De school neemt deel aan de vergaderingen van de zorgcoördinatoren van de scholengemeenschap.

4. Onze invulling van schoolinterne/CLB leerlingenbegeleiding binnen de 4 begeleidings-domeinen volgens de 5 principes

4.A. Algemene invulling via het zorgcontinuüm

ZORG op schoolniveau en leerkrachtniveau

Deze zorg situeert zich hoofdzakelijk binnen de fasen van de brede basiszorg en verhoogde zorg :

Fase 0 – brede basiszorg

Zorg begint bij algemene preventie. De school met de leerkracht als spilfiguur stimuleert de totale ontwikkeling van alle leerlingen via een krachtige leeromgeving en probeert problemen te voorkomen. Het schoolteam werkt actief aan het versterken van beschermende factoren en het verminderen van risicofactoren.

Binnen de brede basiszorg stellen we ons de vraag wat al onze leerlingen nodig hebben om te leren zodat ze zich maximaal kunnen ontplooiën. We hebben als school tevens aandacht voor hun talenten en mogelijkheden. De school biedt voor alle leerlingen dezelfde brede basiszorg met aandacht voor de noden van elke leerling.

De school kan binnen hun brede basiszorg ondersteund worden door de pedagogische begeleidingsdienst (procesmatig ondersteunen) of het CLB (signaalfunctie).

Het doel

Een goed uitgebouwd zorgbeleid maakt een leeromgeving mogelijk die tegemoet komt aan de *onderwijsbehoeften van een diverse groep leerlingen* binnen het gemeenschappelijk curriculum.

Wat kan het CLB betekenen binnen deze zorgfase?

Het CLB zet binnen deze fase in op het kernproces 'signaalfunctie'. Dit houdt in dat het centrum de school op de hoogte brengt van vastgestelde noden in de leerlingenpopulatie, een probleem of een onregelmatigheid in het beleid op leerlingenbegeleiding.

Naast de acties reeds ondernomen binnen de brede basiszorg (fase 0) van het zorgcontinuüm (zie zorg op schoolniveau en leerkrachtniveau) kunnen er op leerlingenniveau ook maatregelen genomen worden binnen de verhoogde zorg en uitbreiding van zorg (fase 1 en 2). In uitzonderlijke gevallen kan een leerling ook nog zorg op maat krijgen binnen het gewoon onderwijs (fase 3).

ZORG op leerlingenniveau

Deze zorg situeert zich hoofdzakelijk binnen de fasen van de verhoogde zorg en de uitbreiding van zorg :

Fase 1 – verhoogde zorg

Als blijkt dat de leerling meer zorg nodig heeft om te leren, dan informeert *de school de ouders en de leerling* om over te stappen naar verhoogde zorg. Het zorgteam van de school bekijkt dan hoe de leerling op school extra zorg kan krijgen.

Het zorgteam *komt op regelmatige basis samen en houdt* een brede kijk op het functioneren van de leerling. *Ouders en leerling worden betrokken* om een *goede samenwerking en afstemming* tussen alle *betrokkenen* mogelijk te maken.

Het zorgteam onderneemt volgende acties:

- Verzamelen van informatie
- *Bepalen van onderwijs-, opvoedings- en ondersteuningsbehoeften*
- Aanpak bepalen

- Plannen, handelen en evalueren

Het doel

Maatregelen (remediëren, differentiëren, compenseren) bieden aan leerlingen bij wie ongerustheid over leerontwikkeling ontstaat *zodat de gestelde leerdoelen toch bereikt kunnen worden*. Maar ook maatregelen bieden bij wie we noodzaak zien om hogere doelen te bereiken.

Wat kan het CLB betekenen binnen deze zorgfase?

Het CLB zet binnen de fase van verhoogde zorg, na onthaal en vraagverheldering van de hulpvraag, zijn kernproces 'consultatieve leerlingenbegeleiding' in.

Het centrum ondersteunt leerkrachten, zorgverantwoordelijken en directies bij de analyse en aanpak van problemen tot een specifieke leerling of een groep van leerlingen.

Consultatieve leerlingenbegeleiding handelt steeds over een specifieke casus of over enkele casussen waar gelijke noden naar voor komen en komt er op vraag van leerkrachten, zorgverantwoordelijken/ leerlingbegeleiders enzovoort of op voorstel van het CLB zelf bij (terugkerende) problemen met individuele leerlingen en/of groepen van leerlingen.

Fase 2 – uitbreiding van zorg

Als de extra zorg die we als school bieden niet voldoende blijkt te zijn voor de leerling of wanneer we als school, ouders en leerling niet goed weten wat de leerling nodig heeft om te leren of zich goed te voelen, dan *vraagt ons zorgteam aan de leerling en zijn ouders de toestemming* om de hulp van het CLB in te schakelen.

Wat kan het CLB betekenen binnen deze zorgfase?

Het CLB-team heeft in deze fase de regie en gaat na wat de leerling nodig heeft om te leren of om zich goed te voelen. Hiervoor *werkt het CLB samen met de leerling, zijn ouders en de school*.

De leerling of zijn ouders kunnen ook rechtstreeks aankloppen bij het CLB. Het CLB-team bekijkt dan met de leerling of zijn ouders welke zorg er nodig is.

Het doel

Beter zicht krijgen op het functioneren van een kind binnen zijn context. *Samen met leerling, ouders, schoolteam, CLB en eventueel andere actoren* wordt het aanbod beter afgestemd op de zorgvraag van de leerling. Na onthaal en vraagverheldering van de hulpvraag beslist het CLB welk kernproces zal worden in- of verder gezet.

- Een handelingsgericht diagnostisch traject (HGD)
- Informatie- en adviesverstrekking zonder HGD-traject
- Begeleiding

- Samenwerking met een ondersteuningsnetwerk
- De samenwerking kan uitmonden in het schrijven van een (gemotiveerd) verslag.

Fase 3 – zorg op maat / individueel aangepast curriculum (IAC)

Wanneer blijkt uit *de onderwijsbehoefte van de leerling* dat het gemeenschappelijk curriculum niet langer kan gevolgd worden en de aanpassing(en) in de klas en/of de school niet redelijk zijn voor de school of onvoldoende voor de leerling om het *gemeenschappelijk curriculum te volgen*, dan kan de leerling een *individueel aangepast curriculum volgen*. Dit kan enkel wanneer het CLB een verslag IAC opmaakt.

Wat kan het CLB betekenen binnen deze zorgfase?

Het *CLB-team beslist samen met de leerling, zijn ouders en de school* om een verslag op te maken. Het opmaken van een verslag houdt geen automatische overstap naar een school voor buitengewoon onderwijs in.

- De leerling volgt een IAC in de huidige school voor gewoon onderwijs, mits akkoord van de school
- De leerling volgt het gemeenschappelijk curriculum (GC) of IAC in een nieuwe school voor gewoon onderwijs, na inschrijving onder ontbindende voorwaarden
- De leerling zet de stap naar het buitengewoon onderwijs.

Binnen het individueel aangepast curriculum wordt steeds nagegaan of een terugkeer naar het gemeenschappelijk curriculum mogelijk is.